

Om ett kristligt leverne

Kol. 3: e kap.

Kol 3:1-4

Om I nu haven uppstått med Kristus, så söken det, som är ovan, där Kristus är sittande på Guds högra sida. Trakten efter det, som är ovan, icke efter det, som är på jorden. Ty I haven dött, och edert liv är fördolt med Kristus i Gud. När Kristus vårt liv varder uppenbarad, då skolen ock I uppenbaras med honom i härlighet.

Dessa ord gå något djupare och äro talade av en rikare anda, än att just vem som helst är bekväm för deras rätta uppfattande, än att just varje lättsinnig, förströdd och kringflygande själ skulle hava någon kraft och nytta utav dem. Men de äro av aposteln ämnade till nytta, hava ock en stor kraft i sig själva. Därför, den, som vill hava nytta härav, måste först bliva stilla och uppmärksam på Andens röst. Den, som icke har tid därtill, eller ock icke behöver något för sin egen själ, har här intet att vänta. De fordra en uppriktig och en allvarsamt betraktande anda, dessa ord: *Om I nu haven uppstått med Kristus; om - I haven dött, och edert liv är fördolt med Kristus i Gud.*

Här står nu åter för våra ögon vad som är *huvudvillkoret för all sann kristlig levnad på jorden:*
Om I haven uppstått med Kristus - om I haven dött, och edert liv är ett liv med Kristus i Gud - om Kristus är edert liv (v. 1, 3, 4).

Det är lögn och skrymteri med allt det fromma väsende, som icke utflyter av denna källa. Detta är en anmärkning, som oupphörligen förekommer i Herrens ord. Men nog kan man ändå lika beständigt låta den gå sig förbi och trösta sig därmed, att man t. ex. dock är något annat än världen, samt sedan öva sig, så gott man kan, i gudaktighet och vara lugn. Men det skall en gång höras ett anskri: »Se, brudgummen kommer!» Mången from man skall då blekna och sjunka tillsammans - var och en, som aldrig rätt bekymrade sig om grundläggningen - och skall och måste höra de orden: »Binden hans händer och fötter (gärningar och vandring) och kasten honom i mörkret utanför»; ty jag kände honom icke; jag var icke hans liv; han hade ingen olja i sin lampa - och inga bröllopskläder!

Vad är nu det att »hava uppstått med Kristus»? Aposteln antyder det själv näst förut, då han (kap. 2: 12) säger: »I vilken I ock haven blivit uppväckta med honom genom tron av Guds verkan», varav synes, att här talas om en i oss skedd uppståndelse genom tron. Det är sant, Kristus har visserligen så alldeles i vårt ställe dött och uppstått, att vi för Guds ögon alla dött och uppstått rättfärdiga i honom; såsom samme apostel säger: »Vi hålla så före, att en har dött för alla, och därför hava alla dött - ty den, som icke visste av synd, har Gud för oss gjort till synd» m.m. (2 Kor. 5).

Det är sant, att vi kunna då säga: Om en har uppstått för alla, så hava de alla uppstått - för Gud - men detta är dock icke här meningen, utan här talas om den tillämpade och uti oss skedda uppståndelsen med Kristus, efter aposteln säger »genom tron» (kap. 2: 12).

Aposteln har på många ställen talat härom, huru man varder dödad och åter levande gjord, korsfäst, begravnen och uppstånden med Kristus; korteligen, huru Kristus varder vårt liv. Uti Gal. 2: 19, 20 säger han: »Jag har genom lagen dött bort ifrån lagen för att leva för Gud, jag är korsfäst med Kristus, och jag lever icke mera jag, utan Kristus lever i mig; och det jag nu lever i köttet, det lever jag i tron på Guds Son, som har älskat mig och utgivit sig själv för mig.»

Alldeles detsamma, ehuru i andra ordalag, står i Rom. 7:1-6. Där framställer han först liknelsen om kvinnan, som genom mannens död blir fri från mannens lag och kan taga en annan man; och så tillägger han: »Så haven ock I, mina bröder, blivit dödade från lagen genom Kristi kropp för att tillhöra en annan, nämligen honom, som är uppstånden från de döda, på det att vi må bära frukt åt Gud.» Men dessa två bibelrum handla förnämligast om *samvetets* frigörelse från lagträldomens ok, dess uppståndelse från otron och egenrättfärdigheten till trons liv i Kristus. Nu sker ock på samma gång hjärtats nyfödelse, varigenom man också varder död ifrån synden, frigjord från syndens herravälde; såsom i anförda ord står: »för att leva för Gud, på det att vi må bära frukt åt Gud»; men därom står i

Rom. 6: e kap. många kraftiga ord, sådana som dessa: »Vi, som hava dött från synden, huru skola vi ännu kunna leva i henne! Vi hava ju blivit begravna med Kristus genom dopet till döden, på det att, såsom Kristus vart uppväckt från de döda genom Faderns härlighet, så skola ock vi vandra i ett nytt leverne. Vetande, att Kristus, som är uppväckt från de döda, dör icke mer; döden har icke mer makt över honom. Ty hans död var en död från synden en gång för alla, men hans liv är ett liv för Gud. Så hållen ock I före, att I ären döda från synden, men leven för Gud i Kristus Jesus, vår Herre» o. s. v.

Se nu här: allt detta hör till att vara *död med Kristus och uppstånden med Kristus*, nämligen: till samvetet död ifrån lagen, till levernet död ifrån synden; så att en sådan själ, såsom Luther yttrar, »giver den kära lagen orlof» och säger: Hav tack för din tjänst, du kan intet mer göra mig; jag har nu lärt, att det är förgäves vilja bestå inför dig, men jag har en annan man, som för mig har gjort vad du kräver; det är slut, det är förbi med ditt »förmyndarskap» (Gal. 4: 1-5; kap. 3: 25); det goda vill jag nu göra, blott *tvingad av Kristi kärlek*. Likaså har hon ock tagit avsked av syndatjänsten och säger nu i sanning: Jag kan *icke* mer tjäna dig; om jag faller för dina frestelser, så faller jag såsom uti eld eller vatten, jag kan icke förbliva, icke fortfaara däruti, jag är förlorad för syndatjänsten o. s. v.

Huru det tillgår att varda genom lagen dödad ifrån lagen, visar aposteln i Rom. 7: 7-13: Då budordet kom (i samvetet), levde synden upp och verkade i mig all begärelse; och jag vart död. Jag kämpade, ängslades, arbetade och bad emot begärelsen, men desto mer tilltog den; jag blev förskräckt, kämpade hårdare, men syndade igen; jag blev vanmäktig, kunde icke kämpa, följde synden fritt - synden överflödade, och jag blev förtvivlad. Jag önskade mig kunna kämpa, bedja, men förmådde nu alls intet - jag vart död! Jag liksom dignade under bördan, blev liggande i min nöd, och jag gav mig, gav mig förlorad, kunde icke annat – tänkte, att allt var förbi, och tog nu vad dom jag kunde få.

Då nu allt mitt arbete var förlorat, och jag låg såsom den sargade, halvdöde mannen i sitt blod, då kom den barmhärtige samariten och göt sin olja och sitt vin i sårén, tog upp mig och förde mig i härbärgét. Jag hörde evangelium om »Kristi kropp», som var utgiven till ett offer, till syndernas förlåtelse, och se, jag fick livet mitt i döden, fick himmel mitt i helvetet; v. 4: »Så haven ock I, mina bröder, blivit dödade från lagen genom Kristi kropp, för att tillhöra en annan, nämligen honom, som är uppstånden från de döda», och hava allt edert hopp blott i honom, all eder tröst, allt edert liv och all eder salighet, ja, både eder rättfärdighet och starkhet blott i honom. Då sannas orden: »Jag har genom lagen dött bort från lagen, jag är korsfäst med Kristus; och jag lever icke mera jag, utan Kristus lever i mig; och det jag nu lever i köttet, det lever jag i tron på Guds Son, som har älskat mig» e. t. c. Och se, nu är jag uppstånden med Kristus genom tron; nu är jag död, men åter levande, och mitt liv är Kristus, blott Kristus, såsom vår text talar.

Jag är nu såsom en, som varit död och kommit till en annan värld. I min förra värld gällde blott mina egna gärningar, till liv eller till död; nu gälla blott en annans gärningar. I mitt förra liv var mig Kristus blott ett namn eller en ny helighetsdrivare; nu är han en stor verklighet och en frälsare, ja, mitt liv och min visa, min enda tröst och berömmelse. I min förra värld gällde blott vad som synes och kännes, samt mitt eget förnuft och tycke; nu umgås jag med de ting, som icke synas, och har i dem mitt rike och mitt liv, så att ett ord av Guds mun gäller för mig mer, än hela den synliga världen. I mitt förra liv var världen och de ting, som äro i henne, rikedom, ära och nöjen, mitt högsta goda; nu äro mig dessa saker såsom fiender och förföljare, för mitt köttets begärelsens skull, och jag har nu min rikedom, ära och förnöjelse uti Kristus allena. Detta heter: »Vara död och uppstånden med Kristus.»

Det är sant: min tro och mitt nya sinne äro väl ännu icke fullkomliga, jag är icke ännu idel ande, utan ock kött; men dessa nya ting, tron och det andliga sinnet, äro dock hos en kristen de rådande, de regerande. Jag är icke så död ifrån lagen, att den icke angriper mig, ja, fångslar och betungar samvetet; men jag kan dock icke förbliva under den, utan nödgas snart insvepa mig i den oförskyllda nåden. Jag är icke så död ifrån världen och synden, att de icke fresta mig, ja, kunna överrumpla och fälla mig, men jag kan dock icke *förbliva* i deras tjänst, utan står åter upp och begynner på nytt min rätta vandring.

Men fastän sålunda både tro och gudaktighet hos mig äro ofullkomliga, ja, fulla av brist, är dock för Gud allt fullkomligt; ty om ock min tro är svagare eller starkare, så är jag dock genom den svagaste tro iklädd hela Kristus (Gal. 3: 27), hel och hållen i nådeförbundet och fri från lagen, så att icke en enda synd tillräknas mig. Om ock mitt arma, galna hjärta icke vet att alltid så värdera Kristi blod, att jag därav

har en beständig och fullkomlig frid, så är detta blod likväl i himmelen beständigt utsägligen högt aktat; där, för Guds hjärta, där gäller det varje ögonblick övermåttan högt, till evig tid.

Korteligen: för Guds ögon äro vi fullkomligt döda från synden och uppståndna rättfärdiga med Kristus, så snart vi blivit iklädda Kristus genom tron. Vi äro för Gud alldeles så fria från all synd, som Kristus var, då han uppstod ifrån de döda. Därav kommer, att det är ingen fördömmelse för dem, som äro i Kristus Jesus (Rom. 8: 1); ty för det första, äro de lösgjorda från lagen (Rom. 7: 4, 6), och där ingen lag är, där aktas icke synden (vilket nu sker för Gud), utan en sådan människa har aldrig att svara inför lagen, vilken hennes borgesman och försvarare har tagit på sig (Gal. 4: 4-5).

Detta är orsaken, varför ingen synd tillräknas henne, utan hon lever i ett sådant rike, i en sådan frihet, liksom om ingen lag, varken ett eller tio bud, någonsin givits på jorden. Luther säger: »En kristen är icke en sådan människa, som ingen synd *har*, utan en sådan, vilken ingen synd *tillräknas*» – en sådan, som har det särskilda privilegiet, icke att göra synd, utan att, om så illa sker, att hon förgår sig, hon aldrig skall dömas efter lagen; ty skulle vi ännu svara inför lagen och dömas efter denna, så bleve intet kött frälst, och då vore det bäst att genast taga avsked ifrån all tanke på saligheten. Men då vore allt Guds evangelium falskt, då vore Kristus fåfängt död, och alla trogna förtappade i synden.

Men skriften säger, att just »det som lagen icke kunde åstadkomma, i det han var försvagad av köttet, det gjorde Gud, då han sände sin Son i syndigt köttets liknelse» (Rom. 8: 3). Skriften säger, att »Kristus har friköpt oss från lagens förbannelse, då han vart en förbannelse för oss» (Gal. 3: 13). Skriften säger: »Nu, sedan tron har kommit, äro vi icke mera under tuktomästaren», lagen (v. 25). Som sagt är: detta är orsaken, varför ingen synd *tillräknas* de trogna; såsom David och Paulus uttryckligen vittna, att »salig är den man, vilken Gud icke tillräknar synd» (Ps. 32; Rom. 4). Märk, de säga icke: hos vilken ingen *synd finnes*, utan: vilken *ingen synd tillräknas*.

Men det är icke nog därmed, att vi äro fria från lagen och att ingen synd tillräknas oss, utan därtill kommer ännu, att tvärt om en rättfärdighet tillräknas oss, som icke finnes i oss, en hög, fullkomlig och evig rättfärdighet, nämligen Kristi oss förvärvade rättfärdighet; såsom åter skriften vittnar: »Kristus är lagens ände till rättfärdighet för var och en, som tror» (Rom. 10); och åter: »Salig är den människa, vilken Gud tillräknar rättfärdighet utan gärningar» (kap. 4: 6).

Härav kommer, att vi för Guds ögon icke blott äro fria från all synd, utan ock tvärt om fullkomligt rättfärdiga, ja, äro själva rättfärdigheten (2 Kor. 5: 21), och alla stunder benådade i den älskade (Jes. 1), så att Gud nu kan helt obehindrat älska oss med hela sitt hjärtas kärlek. Allt detta kommer därav, att vi äro iklädda Kristus, med allt vad han för oss var och gjorde, så att Gud betraktar oss blott i sin älsklige Son.

»Se nu», säger Luther, »vad den kristliga tron har för en översvinnelig rikedom, vilken alla Kristi verk och lidanden varda givna till en egendom, att hon kan lika så fullt förlita sig därpå, som om hon hade själv gjort dem. Ty Kristus har sannerligen icke gjort dem för sig själv, utan för oss. Han behövde intet av dem, utan han har samlat oss denna skatt, att vi skola tro och äga honom.

»Och åter: »Emedan Kristus är min genom tron, och jag är hans tillbaka, så kan ingen lag beskylla *mig* mer än *Kristus*, Och om än lagen kommer och angriper mig, så kastar jag dock sådant emot den och säger: Jag har ju (genom min borgesman, Kristus) gjort allt och mer, än du ens vill hava; och änskönt jag ännu har synd i mitt kött, så har jag dock min rättfärdighet uti Kristus; han är min och giver mig allt vad han har, alltså är jämväl hans renhet min – sålunda kan lagen intet uträtta mot mig.

Men ser jag ned på mig själv, så finner jag ännu mycket orent på mig, därtill lagen har rätt. Lagen säger: Du har synder (inför Gud). Svarar jag: *ja*, så är jag förlorad. Säger jag: *nej*, så måste jag hava en stark grund att stå på. Varifrån vill jag väl taga detta mitt *nej*? Uti min egen barm lär jag sannerligen icke finna det, utan i Kristus; där måste jag hämta det och kasta det för lagen. Han kan säga *nej* emot lagen, har ock därtill grund, ty han är helig och utan synd. Och detta sitt *nej* skänker han mig, emedan han skänker mig sin rättfärdighet.»

Se, sådant menar skriften, då hon säger: »I haven blivit dödade från lagen genom Kristi kropp», eller att

»Kristus är lagens ände till rättfärdighet för var och en, som tror»; att det är »ingen fördömelse för dem, som äro i Kristus Jesus»; och att ingen synd tillräknas dem. O, vi skulle dock här stanna och besinna oss – besinna våra konungsliga fri- och rättigheter – besinna, om allt detta är sanning eller icke. Antingen måste ju allt detta vara sanning, eller är det lögn. Är det sant, att det är ingen fördömelse för dem, som äro i Kristus Jesus, att fastän synden ännu bor i dem, ja, överrumplar och kullkastar dem, den dock *aldrig tillräknas dem*, emedan de *icke äro under lagen, utan under nåden*, och att de således aldrig skola stå till rätta inför lagen, så länge de hålla sig till Kristus i tron – är detta sanning, så är det en förvånande härlig sanning.

O, en förvånande sanning! Och dock, sanning är det, så visst som Guds ord icke kan ljuga. Sanning är det, trots allt vad djävulen, verkhelgonen och vårt eget förnuft må säga därom. Sanning är det, om jag ock nu icke har den ringaste känsla därav. O, här vilja vi stanna, här förlusta och fröjda oss mitt i jämmerdalen, att Herren, vår Immanuel, har grundat ett sådant saligt rike på jorden, att syndare skola vara för Gud, icke syndare, utan heliga, täcka och älskliga. Detta må väl heta att vara uppståndena med Kristus till ett nytt liv och »med honom satta i det himmelska i Kristus Jesus» (Jes. 2: 6).

Det andra härliga, som hör till vår andliga uppståndelse med Kristus, var, att vi ock hava dött från synden och uppstått med en ny, helig natur, födda av Gud, så att Guds säd förbliver i oss (1 Joh. 3: 9), och vi hava blivit delaktiga av Guds natur (2 Petr. 1: 4), såsom skriften uttryckligen talar. Härav kommer, att vi icke kunna göra synd, såsom Johannes säger: *Om vi säga, att vi icke hava synd, så bedraga vi oss själva* (1 Joh. 1: 8), eller att en kristen, lämnad åt sig själv och åt djävulen att sållas, icke kan överilas av en så stark, våldförande begärelse, att han faller och stupar i synd, ja, därunder intet annat känner, än *köttets kärlek till synden* – neka vi detta, så förneka vi skriftens tydligaste både ord och exempel.

Men det, som är märkvärdigt och härligt att skåda, är, att en levande kristen aldrig kan *förbli* i synden, *göra synd*, d. ä. göra henne till sin väg, sin övning, vilken han hyllar och försvarar, utan så länge Guds säd förbliver i honom, är synden hans plåga och förskräckelse, och rättfärdigheten hans lust och hans egentliga väg. Fallor han i synd, så faller han såsom uti eld eller vatten, där han icke får ro, förrän han blir därifrån förlöslad.

Tänk, en själ som har en sådan art, den må väl heta *död från synden*, han är förlorad för syndalivet, han duger icke mer för syndens tjänst, han blir eländig, om han försöker det (såsom man ser på David, Ps. 32: 3-4), han kan aldrig mer få ro i synden, kan icke fortfara däri; det är förbi med hans syndatjänst. Det var en kristen, som förstod detta förhållande och sade till sin hustru: »Är du viss, att vår tjänarinna är en verklig kristen, så behöver du icke vakta nycklarna; ty vill hon taga något, så låt henne försöka det! Hon skall aldrig bliva värre risad, än genom sin egen synd, och skall snart återbära vad du förlorat. Kan hon behålla det, så bor icke Guds säd i henne. Den som är född av Gud, han kan icke synda; ty Guds säd förbliver i honom.

»Men här må noga märkas, att detta gäller endast om sådana synder, som bestämt och uppenbarligen äro synder, ty eljest skulle vi snart efter denna regel fördöma många Guds barn, i följe därav att även bland dem, som vilja i allt vara ordet underdåniga, den ene anser för synd, vad en annan icke förstått på samma sätt, (se Rom 14 kap.)

För det andra, kan ock alltid sinnet besmittas och blicken förvändas, till någon tid, utan att Herrens Ande ännu är helt bortviken; ja, en viss fångenskap och trældom under någon viss synd inträffar ock alltid på de tider, då en kristen försjunkar i ett mer lagiskt väsende och seende på sig själv, som ju så ofta händer, utan att tron helt utsläckes. Men då trons fulla frid återkommer, då återkommer också kraften och segern över synden.

Den åter, som aldrig får den tro, som övervinne världen, utan alltid förbliver i dess tjänst, i trældom under en och annan synd, om ock med suckan och kval, den har aldrig ännu uppstått med Kristus. »Ty allt det som är fött av Gud, det övervinne världen» (1 Joh. 5). Korteligen: även hos de trogna är visst i alla stycken stor svaghet, kamp och strid; men allt beror på vad som till slut segrar, regerar och behåller platsen, samt vad man hyllar och försvarar, evad det är tron eller trældomen, rättfärdigheten eller synden (Rom. 6: 19).

Vi hava nu sett, vad det vill säga, att *vara död och uppstånden med Kristus*. Vi hava blickat in i den

förvånande härliga sanningen, som endast den store Guden i sitt ord uppenbarat oss, att var och en, som blivit av lagen dödad, uttröttad, nedslagen, men åter genom evangelium i Kristus levandegjord och upprättad, således iklädd Kristus genom tron, är för alltid och evigt fri från all *tillräknelse* av sin synd, fri från all *ansvarighet inför Guds lag*, så att allt det onda, som ännu verkligen finns i hans kött och blod och framdeles under hans vandring även torde utbryta, aldrig skall tillräknas honom, utan skall stå under en evig och stundlig förlåtelse – allt därför att han är iklädd Kristus, att han nu genom tron icke är under lagen, utan under nåden (Rom. 6: 14, 15; 7: 4, 6; 4: 8; Gal. 3: 13, 23, 25; 2: 19-21 m. fl.).

Därför skulle en sådan själ, om icke tron vore så svag, med rätta leva i en evig rolighet, vad samvetet angår, ja, så evigt fri och salig, som om ingen lag någonsin varit given på jorden, varken ett eller tio bud. Detta var det första, som hörde till att vara död och uppstånden med Kristus. Men det andra var, att en sådan själ i och med detsamma, som hon blivit död ifrån lagen, också är så död från synden, att hon icke mer kan förbliva i någon synd, icke kan göra synd eller tjäna synden, utan, om hon ock överrumplas och faller i någon synd, hon faller såsom i eld eller vatten, så att hon får ingen ro däri, utan står snart åter upp och begynner på nytt sin rätta vandring, så att hon i sanning är förlorad för syndalivet.

Och så hava vi då funnit, vad det ordet betyder: »Salig och helig är den, som har del i den första uppståndelsen» (Uppb. 20: 6). Märk: både *salig* och *helig* – och först salig, sedan helig! Ja, sannerligen *salig*; ty är icke det att vara *salig*, då man lever i ett sådant rike, där aldrig någon synd tillräknas oss, där man aldrig mer skall svara inför lagen, aldrig dömas efter lagen, utan alla stunder och evigt vara inför Gud rättfärdig med en annans rättfärdighet, nämligen Kristi egen? Och är icke det att vara *helig*, när man har en sådan ande, att man icke mer kan tjäna någon synd, utan synden är vår svåraste plåga, rättfärdigheten och heligheten vår största lust? Är icke detta att vara kommen såsom genom döden och uppståndelsen till en ny värld, ett nytt liv? Och är icke detta ett härligt liv? Jo, sannerligen ett övermåttan härligt liv.

Men här törna vi emot den stora motsägelsen av vad som synes, kännes, förnimmes. Frågar jag mitt arma hjärtas känsla och tycke härom, så har jag på stunden förlorat alltsammans, då börjar jag fara ut emot denna sanning och säga: Orimlighet, dårskap, inbillning! Jag har aldrig sett Kristi rättfärdighet! Och den helige Ande skulle bo i mig! Och Kristus skulle vara mitt liv! Då måste han vara allt för vanmäktig. Då är mitt gudaliv allt för hemligt och fördolt. Men svar: Just så, »hemligt och fördolt»; så säger ock aposteln, att det skall vara.

Hör nu vidare v. 3, 4:

I haven dött, och edert liv är fördolt med Kristus i Gud. När Kristus vårt liv varder uppenbarad, då skolen ock I uppenbaras med honom i härlighet.

Märk: vårt liv är *fördolt* i Gud! – och *fördolt med Kristus*! Kristus är vårt liv, men Kristus är fördold; därför är vårt liv fördolt. Så talar här aposteln. Sådant bekräftar ock alla heligas erfarenhet. Men vi – vi vilja icke låta detta vara sant och riktigt talat, utan vi säga: Vore det ett verkligt liv med Kristus i Gud, så skulle det väl icke vara så fördolt, utan lysa fram, förnimmas, synas och kännas något mer.

Nu, låtom oss se, huru härmed förhåller sig. Sant är det, att »den som tror på Guds Son, han har vittnesbördet inom sig» (1 Joh. 5: 10), att »Anden själv vittnar med vår ande, att vi äro Guds barn» (Rom. 8: 16). Sant är det, att Johannes i första episteln ofta upprepar: *vi veta* – vi veta, att vi äro av Gud; vi veta, att vi äro Guds barn; vi veta, att Gud förbliver i oss.

Sant är det, att en människa, som icke vet med sig någon omvändelse, någon väckelse nr syndasömmen, något arbete under lagen, någon förlossning i Kristus, något nytt liv med Kristus och ny vandring efter honom, utan ännu är *ett* med världen, om ock icke i hennes grövre väsende – sant är det, att en sådan bedrager sig själv, om hon menar sig ändå kunna leva det fördolda livet med Kristus i Gud, om hon så vill förstå detta språk, som skulle livet i Kristus icke hava några bestämda tecken, någon viss kraft och bevisning.

Nej, nog står det fast vad skriften lär om *Andens frukter*, varav det goda trädet skall igenkännas. Men att det andliga livet dock på samma gång är så fördolt, det kommer av följande omständigheter: först, att vårt fallna, blinda förnuft dels aldrig rätt förstår sig på Andens verk och dess frukter, dels icke aktar dessa, icke giver akt på dessa, utan vi vilja liksom med händerna gripa själva livet, se och förnimma detsamma. Stundom äro vi icke nöjda med de Andens frukter, som skriften uppgiver, utan vilja själva

bestämma, huru det andliga livet skulle uppenbara sig; så att t. ex., då skriften nämner såsom Andens förnämsta frukter: *kärlek, fröjd, frid*, etc., så säger mången: »Ja, vad är detta?

Visst blev det en ny kärlek i mitt hjärta, då jag fick förlåtelse för alla mina synder, visst fick jag en fröjd och en frid med Gud, som jag aldrig förr haft; men, vad är detta? De äro ju så svaga och obeständiga, dessa ting hos mig. Jag borde ju hava en vida större och beständigare kärlek, fröjd, frid, saktmodighet o. s. v. Men stundom se vi icke alls på dessa av skriften uppgivna frukter, utan sväva omkring i vår inbillning efter något annat och högre, utan att ens veta, *vad* det egentligen skulle vara; eller ock tråna vi efter några inre förnimmelser och känslor av själva livet uti oss, och när sådan känsla saknas, tvivla vi genast på livet.

För det andra, är vårt liv i Gud allra djupast fördolt då, när Gud icke blott undandrager oss all känsla och kraft av tron, utan ock låter mycken synd och skröplighet överfalla oss, tillstädjer satan på det gruvligaste sälla oss, fresta och plåga oss med syndiga tankar, lustar och begärelser, ja så, att vi ock under tiden förgå oss, så att Petrus förnekar sin Herre, ljuger och förbannar sig, så att Paulus och Barnabas träta o. s. v. Se, när något sådant händer oss, o, var är då vårt liv med Kristus i Gud? mena vi. O, nej! att tro, det Guds Ande skulle bo i mig – det är den grövsta galenskap! Nej, icke Guds Ande, utan djävulen. Se, nu är sannerligen vårt liv med Kristus rätt djupt fördolt.

Äntligen kommer ock härtill, att Gud låter varjehanda vidriga erfarenheter, olyckor och lidanden möta oss, ja, såsom en störtflod överskölja oss; så att mot en from Job förena sig på en gång alla krafter, naturen, människor och andar, då rövare, stormvädret och åskan fråntaga honom allt det han äger, ända till barnen, djävulen river hans kropp, hans hustru begabbar hans tro, hans arma hugsvälare vältra nya stenar på hans börd, och hans eget hjärta rasar i hädelse, så att han förbannar sin födelsedag. O, var är nu den högt benådade mannen, vars like icke fanns i landet? Var är nu den synnerliga Guds vänskap, som han skulle äga? Sådant må väl heta att djupt, djupt fördölja vår härlighet.

Av allt detta onda, som övertäcker och fördöljer vår härlighet, vårt liv med Kristus, är likväl icke något att likna vid *synden*. Yttre lidanden äro däremot gyllene lidanden. Man kan snart nog låta lära sig, att dessa äro ett faderligt ris, att »den Herren älskar, den agar han»; men synden, djävulens rasande i köttet, ihärdiga syndalustar och den därpå följande döda känslan och föreställningen om Guds rättvisa övergivelse, om Andens bortvikande m.m. – se, dessa äro de rätta dödsstötter, som gå oss genom märke och ben och i grund förmörka vårt nådeliv.

Då hjälper vanligen intet annat än att övergiva all tanke på sitt eget nådeliv och blott se på den evige, oföränderlige Guden själv, om icke han kan frälsa och ännu hjälpa saken. Men när det åter klarnar, kan man väl få se, att mitt i det svarta mörkret fördolde sig, icke blott ett oförändrat fadershjärta i Gud och vår oförminskade rättfärdighet i Kristus, utan ock ett sant, levande, kämpande nådeliv i vårt hjärta. Att väl veta, huru Gud förer sina heliga underligen och på detta sätt fördöljer livet under döden, rättfärdigheten under synden, nåden under vreden, ja, himmel under helvete, det är visdom bland de fullkomliga, det är den Guds höga visdom, som framför allt annat är oss nödig, om vi skola hålla ut med denne Herren.

Hit hörer vad Luther talar i predikan på Joh. Döparens dag i Ep. Post., då han bland annat säger: »I haven ofta hört, mina vänner, att Gud låter skepelsen och känningen av synd, död och djävul bliva kvar hos oss, så att synden gnager mig, angriper mig i samvetet och vill nödga mig till förtvivlan; Guds dom förskräcker mig även, desslikes döden, som vill uppsluka mig; och djävulen trampar mig på halsen och vill nedtrycka mig.

Det utvärtes anseendet låter Gud bliva kvar och borttager det icke; denna skepnad måste bliva kvar, *så att vi intet annat känna, än att vi äro syndare och ligga under döden och djävulen*. Och likväl blir, under denna skepnad, liv, oskyldighet och herravälde över allt detta onda kvar; såsom Herren själv säger i Matt. 16: »Dödsrikets portar skola icke varda min församling övermäktiga. »Han säger icke: skola icke anfäktas henne, ty anfäktningen blir kvar; utan han säger: »skola icke varda henne övermäktiga».

»Emedan nu anfäktningen blir kvar, så blir ock känslan därav kvar. Jag måste ju känna, när synden gnager mig, Guds vrede förskräcker mig, samt dödsfruktan och själva döden överfalla mig. Men detta ser allenast så ut för mig, nämligen som om dessa gruvliga ting hade överhanden. Men under sådan anfäktning är ordet och Anden när, som giva mig mod och göra mig trygg och viss, att Gud icke vredgas,

att synden är mig förlåten, och att jag icke är av honom övergiven» o. s. v.

Och när Luther vidare beskrivit, huru härlig, rättfärdig, för Gud täck och behaglig en kristen är uti Kristus, säger han åter: »Men menar du icke, att det skulle göra oss glada, om vi finge se en sådan (finge med ögonen se denna rättfärdighet för Gud)? Jag har själv icke sett någon (som var helig i sig själv). Var och en har sitt fel. Tag för dig, vilken du vill, så är han icke utan synd. Paulus, den allra heligaste apostel, bekänner ock, att han känner synden i sina lemmar. »Viljan har jag», säger han, »men att göra gott, finner jag icke» (jag finner det icke, som jag ville). »Ty jag gör icke (allt) det goda, som jag vill; men det onda som jag icke vill, det gör jag» (Rom. 7).

Han ville icke gärna vara i synden och måste dock vara i henne. Jag och andra flera vore ock gärna synden förutan, men det låter icke göra sig, fastän vi underkuva henne. När vi råkat falla i synd, stå vi väl åter upp; men emellertid plåga och kvälja vi oss väl med henne.» Så långt Luther. Allt detta måste nu på det djupaste fördölja för oss vårt liv i Gud.

Men vårt liv i Gud är icke blott fördolt för oss själva, utan också för andra. Även andra stöta sig under tiden på våra fel och svagheter. För att icke tala om världen, som nödvändigt skall stöta sig, även på det goda hos oss, så händer det ock dem, som vilja vara kristna, att de råka i stort bekymmer över att se även de trognas hop så eländig, ja, besvärad av många förargliga fel: här fel i läran, där fel i levernet; här olikhet, söndring och oenighet mellan dem, där avfall och förnekelse. Då förvånas man och säger: Är detta Guds folk?

Även härom har Luther i företalet till Johannes Uppenbarelsebok följande kostliga ord: »Detta stycke: 'Jag tror på en helig, allmänlig kyrka', är även så väl en trons artikel, som de andra; därför kan intet förnuft känna henne (kyrkan), om de än satte alla glasögon uppå sig. Djävulen kan väl bortskymma henne med förargelser och partier, så att du måste taga anstöt därav. Så kan ock Gud fördölja henne med allehanda skräpigheter och brister, så att du därvid måste bliva en däre och fälla en falsk dom över henne. Hon vill icke varda sedd, utan trodd. Men tron har att göra med de ting, man icke ser (Ebr. 11: 1).

Och hon sjunger med sin Herre även den sången: »Salig är den, som icke tager anstöt av mig.» En kristen är ock väl för sig själv fördold, så att han icke ser sin helighet och dygd, utan idel odygd och ohelighet ser han; och du råde, självklode, vill se kristenheten med ditt blinda förnuft och dina orena ögon! Summa: vår helighet är i himmelen, där Kristus är, och icke i världen för var mans ögon, såsom en vara på torget. » – Allt detta vill ju åter säga: »Vårt liv är fördolt med Kristus i Gud. »

Men även då intet särdeles svårt och nedslående visar sig – o huru obegripligt är det icke ändå, att vi skola hava ett så härligt liv i Kristus och en så hög rättfärdighet, ära och välbehag för Guds ögon, som Guds ord beskriver! Ty det är dock i alla fall osynligt.

Och nu är det människosläktets egen natur att se blott det, som är för ögonen, och med sådan natur leva vi mitt i den oändliga, brokiga massan av synliga ting; och det som är vårt hjärtas högsta skatt, detta himmelska och andliga, blott det kan icke synas, det är hemligt och fördolt. O, detta blir oss under tiden en övermåttan svår prövning! Därför, huru nödigt att djupt inpräglade i sitt hjärta Herrens ord, som säger oss: Det skall vara fördolt, edert liv i Gud – och fördolt är icke uppenbart; fördolt är fördolt, det måste förbliva därvid – och fördolt »med Kristus». Låtom oss betänka Johannes' ord, att »såsom han (Kristus) var, så äro ock vi i denna världen» (1 Joh. 4: 17).

Huru fördolt var icke han i denna värld – Faderns enfödde, Guds härlighets återsken och hans väsendes avbild, Gud av Gud! Huru hemligt kröp han icke in under vår skepnad! Huru djupt fördold var icke hans härlighet under »syndigt köttets liknelse»! Sant var det, visst skulle tron hava tillräcklig grund för sin trygghet; visst sjöngo änglar i skyn på hans födelses morgon; visst gjorde han gärningar, som ingen annan än Gud kunde göra; visst »fick han av Gud Fader ära och pris genom en röst, som kom till honom från den stora härligheten: Denne är min älskade Son!»

Visst hade han alla profetiernas kännetecken; »men», sade han, »till en dom har jag kommit i denna värld, att de, som icke se, skola varda seende; och de, som se, skola varda blinda» (Joh. 9: 39). På det att otrons stolta sinne, som ständigt vill se tecken, skulle straffas med blindhet, och att han, efter Faderns

vilja, skulle vara bröderna lik och bära deras bördor, så var han på jorden »föraktad och av andra övergiven, en smärtornas man och förtrogen med lidandet och lik en, för vilken man gömmer sitt ansikte.»

Tänk, huru fördolt, huru orimligt för allt förnuft detta är: Guds Son född i en stallkrubba bland kreaturen, uppfödd i en stad, som hade ett sådant rykte i landet, att en menlös Natanael frågar: »Kan något gott vara från Nasaret?» Guds Son på jorden, fattigare än fåglarna under himmelen, ägande intet, som han kunde luta sitt huvud till, föraktad, bespottad, förföljd såsom den »hinden, som bittida jagad vart (Ps 22: 1) »; och slutligen bunden med rep, hudflängd, sargad, spottad och kindpustad i ansiktet av usla drängar, hängd mellan rövare på trä utom staden, under bödlars hånande trots: »Är du Guds Son, så hjälp dig själv» – och sist, ropande, att han var av Gud övergiven, dör och begraves han!

Var syntes här något gudomligt majestät, någon Skaparens makt och härlighet? Finns väl någonting på hela jorden mer orimligt, än att denne var Guds Son? Men han uppstod dock på den tid, han hade förutsagt; visade sig i fyrtio dagar och för femhundra på en gång och uppfor i mångas åsyn till himmelen. Så dolde sig dock ett gudomligt majestät under den yttre skröpliga skepnaden.

Och nu: »Såsom han var, så äro ock vi i denna värld.» Såsom huvudet, så äro ock lemmarna; såsom brudgummen, så är ock bruden. Eländig och jämmerlig syntes brudgummen, eländig och jämmerlig synes bruden. Men under hennes elände skall dölja sig gudomlig härlighet, under fattigdomen himmelsk rikedom, under synd och skröplighet en hög evig rättfärdighet. Här gäller blott att icke låta förvilla sig av vad som synes och kännes. Det kan knappt en enda gång synas orimligare, att vi äro Guds barn, »Guds utkorade, helige och älskade», än det syntes, att Jesus skulle vara Guds Son. Skulle vi icke då åtnöjas att med honom, vårt huvud, vara fördolda i denna tiden, att gå med honom i förnedringstillståndet i jämmerdalen?

Då vi nu hava Guds bestämda ord därpå, att vi blott genom tron på Kristus dock äro Guds barn, rättfärdiga och täcka för Gud, skola vi så visst och fast tro det, som om vi redan vore i himmelen, ja, så visst, som att Gud själv icke kan ljuga; så visst är det likväl, om ock vi nu icke känna det allra ringaste därav i vårt hjärta.

Huvudgrunden till allt detta fördolda i vårt liv är den, att Kristi rike skall vara ett *trons rike*, en förödmjukande, trång och låg port för Adams styva barn; att Kristus skall i alla tider vara »till en dom i denna värld, att de, som (vilja) se, skola vara blinda, och de, som (åtnöjas att) icke se, skola varda seende» – på det inga andra skola komma i detta rike och kunna följa vår Gideon, än de, som åtnöjas med vad helst han behagar anordna. Gideons här bestämdes icke genom fritt val, utan genom ett förödmjukande prov, nämligen detta: »Var och en som läppjar av vattnet med sin tunga såsom en hund läppjar», han skulle gå med Gideon; alla andra skulle gå hem till sitt (Dom. 7).

Så ock här: den som kan vara en hund, den som kan låta sig behaga vadhelst han får erfara, se eller förnimma, blott den kan följa Jesus; den åter, som nödvändigt vill se, känna och smaka Guds ljuvlighet; den som nödvändigt skall hava sitt liv i Gud klart och uppenbart, så att allt skall tillgå väl och riktigt, hans eget inre alltid vara varmt och gudligt, hans vandel alltid stark och helig, hans lycka i världen välsignad; den som vill, att alla kristna skola vara helt rena och utan vank, ingen skröplighet, ingen oenighet, intet fel i förstånd eller leverne får finnas hos dem, om de skola hållas för kristna – se, den som skall hava livet i Gud sådant och icke åtnöjer sig med, att det är fördolt, ja, understundom alldeles övertäckt av synd och elände, den vände tillbaka när som helst ifrån denna här, den duger icke till detta fälttåg.

Den korsfästes folk skall åtnöja sig med att vandra i trons tjocka, svarta dimma, ofta på långa tider alls intet se och känna av Guds nåd, likasom de vore alldeles övergivna. Och såsom Kristus var fyrtio dagar i öknen, fastade, hungrade och frestades av djävulen med hans mordskri: *Är du Guds Son?* så skola ock vi, jämte öknens torrhet och tomhet i själen, under tiden frestas av gruvliga synder och djävulens ingivelser, vilket allt skall ropa i hjärtat: *Är du nu Guds barn?*

Ja, en kristen går ofta så länge i detta mörka, tunga, kvalmiga töcken av synd och sorgbundenhet, att han tror på fullt allvar, att han är den allra sämsta, ja, den olyckligaste syndare, mitt under det han i all

hemlighet är Guds käraste barn, beklädd med idel rättfärdighet och tacksenhet i Kristus, så att Gud och änglarna le emot honom. Men tro icke, att han märker detta, tro icke, att han känner sådant! Huru nödigt då, att djupt, djupt inpräglade i sitt hjärta Guds ord, som säger oss, att det *skall* vara fördolt, vårt liv i Gud – icke uppenbart, utan fördolt; fördolt skall det vara i denna tiden! »Men när Kristus vårt liv varder uppenbarad, då skola ock vi uppenbaras med honom i härlighet.»

Men nu, på grund av ett sådant liv är det, som aposteln giver den dyra förmaningen: »Söken det, som är ovan!» Först: »Om I haven uppstått med Kristus», och sedan: »Ty I haven dött, och edert liv är fördolt med Kristus i Gud.» Därpå förmanar han: Efter I haven dött och uppstått med Kristus och genom sådan död och uppståndelse haven kommit till en ny värld, nämligen ett nytt liv, ett *andligt* liv, i vilket Kristus är eder allt i alla (v. 11), edert liv, eder enda tröst och berömmelse, eder salighetshövding, edert huvud, eder vän och broder, så söken hädanefter endast det, som är ovan, där han, eder Kristus, är sittande på Guds högra sida.

Där brudgummen är, där vill ju bruden vara; där huvudet är, där skola ock lemmarna vara; där Kristus är, där skola de trognas hjärtan vara. *Ty I haven dött*; utom det, att Kristus är edert liv och glädje och drager edra hjärtan till himmelen, så haven I ock, genom den nya födelsen, av hans Ande fått en ny natur, som är så död ifrån denna världens liv och syndens tjänst, att I aldrig mer kunnen hava ro i dessa. Och edert rätta liv, livet i Gud, det är här fördolt, kan icke här på jorden rätt njutas, utan är här i sitt förnedringstillstånd. I ären här icke hemma, utan såsom pilgrimer och vandringsmän i ett främmande land, ja, ett fientligt land, där aldrig eder Herre eller eder övriga andliga släkt haft sin ro eller sina ägodelar, utan endast såsom jagade flyktingar farit därigenom.

Därför, allt gott, som på jorden gives eder, måste vara för eder blott såsom ett trevligare natthärbärge för pilgrimen, där han ju likväl icke stannar och bosätter sig, utan har ett annat mål för sin resa än värdshuset. »Söken det, som är ovan, där Kristus är – icke efter det, som är på jorden.»

Var och en, som vet med sig, att han blivit en eländig syndare, uttröttad, misströstande, ja, dödad genom lagen, men har fått sin tröst, sin rättfärdighet och sitt liv i Kristus, och nu lever i sådan tro och i ett sådant liv, att han icke kan få ro i världen och synden – märk, du som vet med dig sådant, dig gäller denna ljuva förmaning: »Sök det, som är ovan, där din Kristus är.» Låt aldrig mer bedraga dig att försöka bereda dig ett paradiset på jorden. Det är blott ett inbillningens bedrägeri, när en kristen hoppas att här på jorden, i något jordiskt, finna någon större glädje, sedan han en gång fått sin glädje i Gud.

Nej, blir något annat en större lust och glädje, så lider genast Andens liv. Därför, vill du hava ett fridfullt och saligt liv på jorden, med bibehållande av Faderns kärlek, så sök blott att bli mer och mer himmelskt sinnad, mer och mer glömma all annan vinning och lust, och endast fara efter det, som är ovan, där Kristus är, så att intet jordiskt får intaga ditt hjärta; ty så länge Guds säd förblir i dig, och du lever det sanna livet i Gud, så förer dig all jordisk lycka och glädje både i fruktan och i fara; i fruktan, såvida Andens liv förblir i dig; ty då får du aldrig ro, så länge du har mer lust och trevnad i något annat än Gud. Kan du hava en större förnöjelse, en kärare skatt och trevnad i något jordiskt, än i Gud och hans vänskap, och ändå vara lugn och glad, så är det icke väl med ditt liv i Kristus.

Arbeta och vandra här nere måste du, hava och bruka det jordiska måste du; men blott med kroppen; hjärtat skall vara i himmelen, där Kristus är. Din själsbrudgummes nitälskan om din kärlek fordrar det. Då Gud giver dig något ljuvt, så emottag det med tacksamhet, men ock med fruktan, att icke ditt *hjärta* intages därav. Allt, som icke är Gud själv och hans nåd, får icke vara hjärtats skatt och tröst. En god lekamlig bärning, rikedom, bekvämlighet, anseende och ära eller andliga gåvor, förstånd, erfarenhet, god vandel, bröders förtroende – allt är det dyrbara Guds gåvor, som du väl må tacka för; men – med räddhåga, att icke någon sådan gåva blir hjärtats förnämsta lust och tillhåll.

När således en kristen i alla fall dock måste hava i Gud sin högsta lust och trevnad, så är det icke mycket värt att söka någon jordisk lycka och trevnad; ty vinner jag den, så är det min fara – vinner jag den icke, så är det min plåga. Blir något jordiskt en större lycka och glädje för mitt hjärta, än den jag har i Gud, så är det ju min eviga olycka; blir det åter icke någon större glädje och trevnad, än den jag har i Gud, så lönar det icke mödan att sökas, efter jag dock förut har en större glädje. När nu härtill kommer, att människohjärtat har en oändlig törst efter att blott *få någon* annan skatt och glädje, än i Gud, så måste

man besanna Pretorii ord: »De kristnas största lycka är, att ingen lycka hava här på jorden»; så måste den, som verkligt vill intaga himmelen, snart komma därhän, att han älskar fattigdomen mer än rikedom, föraktet mer än äran, lidandet mer än njutningen, ja, döden mer än livet. Detta må väl heta: »I ären döda – och korsfästa med Kristus.» O, ett för köttet allt för bittert förhållande! Här skall var och en märka, huru nödvändigt det är för den, som skall följa sådana lagar, att först vara uppståndna med Kristus, att hava ett annat liv än blott naturens, vara född av Gud och lycklig i Gud, ja, hava ett himmelrike i sitt hjärta, så att Kristus är vårt liv, vår skatt och vår glädje. Ty eljest blir det oss allt för odrägligt, ja, omöjligt, att i sanning och beständigt »trakta efter det, som är ovan, och icke efter det, som är på jorden.»

Om man säger det med munnen, så ljuger man på sin själ; hjärtat traktar dock efter det, som är på jorden, egen ära, vållust, rikedom, så länge man icke har fröjd i Herren, eller liv och trevnad i Gud. Rätta kristna hava väl ock ett jordiskt, fördärvat kött, fullt med lustar och begärelser; men de äro dock »korsfästa med Kristus». Asaf bekänner i 73: e Psalmen, att hans hjärta förbittrades och han kände styng i sitt inre, då han såg den ogudaktige hava all medgång, medan den rättfärdige måste mycket lida; »men», tillägger han, »nu förbliver jag städse vid dig», Herre. »När jag har dig, så har jag icke behag till något på jorden. Om än min kropp och min själ försmäktas, så är dock Gud mitt hjärtas klippa och min del evinnerligen.»

Nu fortsätter aposteln sin förmaning ungefär i följande mening: När I således ären till anden döda från det jordiska livet och leven för himmelen, men edert kött är fullt med skadliga begärelser, så varen fasta och beständiga uti dess dödande. Delen eder icke mellan Gud och världen; plågen eder icke med att se tillbaka till Sodom; låten icke narra eder att åter börja söka världens och köttets lust, utan låten det vara avgjort, att I ären därifrån döda och nu såsom ilande pilgrimer blott söken edert fädernesland!

Uti sådan anda varnar han de trogna för allehanda synder och laster, som härska på jorden bland otrons barn och utgöra *lemmar i den gamla människan* hos de trogna; ty när aposteln, v. 5, förmanar till våra »lemmars dödande», så menas därmed icke kroppens lemmar, utan vad han strax nedanför (v. 9) kallar »den gamla människan med dess gärningar», nämligen själva syndafördärvet, den av Adam ärvda naturen, med dess lustar och begärelser. Därom följer nu:

5. *Döden därför edra lemmar, som äro på jorden: skörlevnad, orenhet, lusta, ond begärelse och girigheten, som är avgudadyrkan,*
6. *för vilkas skull Guds vrede kommer över otrons barn,*
7. *och i vilka även I fordom vandraden, då I levden i dem.*
8. *Men läggen nu ock I bort alltsamman, vrede, häftighet, ondska, hädelse, skamligt tal från eder mun.*
9. *Ljugen icke mot varandra, I som haven avklätt eder den gamla människan med hennes gärningar*
10. *och iklätt eder den nya, som förnyas till kunskap efter dens bild, som har skapat henne.*

Här ser jag först, att de kristna icke äro några fulländade helgon, i vilka intet ont eller orent finnes, då de ännu behöva en sådan förmaning. Aposteln förmanar här de »med Kristus uppståndna», »Guds utkorade, heliga och älskade», att döda och avlägga så gruvliga saker, som jag menade aldrig skulle komma i fråga, aldrig ens skulle finnas hos de heliga.

Märk: först förklarar han sig vilja tala endast till dem, som voro rätta kristna, sägande: »Om I nu haven uppstått med Kristus, och Kristus är edert liv» m.m. (v. 1, 3), sedan kallar han dem uttryckligen (v. 12) »Guds utkorade, heliga och älskade». Och nu förmanar han dessa helgon att döda, fängsla och kväva sådana saker, som här uppräknades – så grova saker, som »skörlevnad, orenhet, lusta, ond begärelse, girighet, vrede, häftighet, ondska, hädelse, lögn.» O, här ser jag något underligt! Jag menade, att de, som voro rätta kristna, aldrig skulle behöva en varning för så grova saker. Jag menade, att sådana rätta, allvarliga och evangeliska kristna, som en apostel kunde erkänna, skulle vara så långt skilda från sådana ohyggliga ting, att han väl aldrig skulle behöva varna dem för sådant.

Men här ser jag annat. Här ser jag, att det är en alldeles falsk inbillning, en alldeles oriktig mening om helgonen, då man menar, att de genom Guds Andes verk blivit *i sig själva* heliga, rena och utan all synd. Här ser jag, att de icke blott hava kvar ett ont kött, med lustar och begärelser, utan ock äro i fara att falla i de värsta synder och laster, efter aposteln här varnar dem för sådana. Ja, här ser jag, att det är sant, vad Luther säger över 51 Psalmen, att »det är ett alldeles fåfängt (grundlöst) och uppdiktat ord, då man säger, att någon människa är helig; liksom det vore ett alldeles uppdiktat ord, om man sade, att Gud hade fallit

i synd, vilket är omöjligt. Därför måste man bortlägga den gamla villfarelsen och falska inbillningen, att man t. ex. menar, att Petrus och Paulus varit utan all synd. Ty de hava varit (i sig själva) syndare, så väl som andra människor, och Gud är *allena* helig, såsom församlingen sjunger: *Helig är Gud, Herren Sebaot!*

Men vi och alla trogna kallas heliga därför, att Kristus har helgat sig själv för oss och skänkt oss sin helighet. Den botfärdige rövaren på korset är helig i Kristus, likasåväl som Petrus; och därpå beror ingenting, att Petrus och Paulus gjort större gärningar, än rövaren, du och jag, ty vi äro på båda sidor av naturen syndare, men i Kristus heliga.»

Här se vi, huru dessa två olika och stridiga egenskaper förena sig, att de trogna i Kolosse äro sådana syndare, att de behöva varning för så gruvliga saker, som här nämndes, och dock på samma gång äro Guds utkorade, heliga och älskade. Du som går och tiger i din blygsel och menar, att ingen kristen kan vara så eländig syndare som du, kom fram, du har många bröder i det lidandet, och märk, att du ännu kan vara Guds utkorade, helige och älskade! Att du känner synden i ditt kött, betyder intet, så vida du dock icke lever däri, icke kan förbliva i synden, utan, om du varit olycklig att förgå dig, dock uppstår i tron på Kristus och återvänder till din rätta vandring.

Så länge är du alltid i Kristus, och då kan ingen Guds vrede drabba dig (Rom. 8: 1). Se ock här, huru aposteln talar därom: *För vilkas skull* (nämligen de uppräknade syndernas) *Guds vrede kommer över otrons barn*. Märk, Guds vrede för syndens skull kommer blott över *otrons barn*. Trons barn åter äro befriade från vreden, äro icke under lagen, utan under nåden, hava en evig förlåtelse, fastän de icke äro helt rena från synderna.

Men så är ock den skillnad, att otrons barn både leva och vandra i synden, såsom en fisk i vattnet, men icke så de trogna. Därom står åter i v. 7: *Uti vilka* (synder) *I även fordom vandraden, då I levden i dem*. Märk, det är ett *fordom* för de trogna; de hava »fordom» *levat* i synden, då synden var deras fria element, då sinnet var köttsligt (Rom. 8: 5), och de därför ohejdat *vandrade* i synden, liksom i en ordentlig kallelse. Så är det icke nu, utan de äro nu döda från synden, så att de aldrig mer kunna förbliva i hennes tjänst, såsom förut är sagt, utan deras rätta liv och lust är rättfärdighet, frid och fröjd i den helige Ande.

Men att de dock behöva *förmanas* att städse döda köttets gärningar med Anden, det kommer därav, att det andliga livet och det rena sinnet icke är såsom ett urverk, som, en gång iordningställt, sedan går sin jämna gång; utan, emedan det är ett liv, är det underkastat mångfaldig förändring, livsfara, sjukdom och död. Såsom aposteln säger om sina trogna i Korint: »Jag har trolovat eder vid en enda man, för att ställa fram för Kristus en ren jungfru; men jag fruktar, att liksom ormen besvek Eva med sin, så skola även edra sinnen fördärvas och vändas från den enfaldiga troheten mot Kristus (2 Kor. 11: 2-3).

Denna »rena jungfru, bruden och Lammets hustru», är de troende själar, som till samvetet äro döda från sin gamla herre, lagen, och till sitt hjärta och leverne döda från synden, så att de nu leva i Kristus och vandra efter Kristus och vilja intet mer veta än Jesus Kristus och honom korsfäst, vilket är *den enfaldiga troheten mot Kristus*. Om sådana troende fruktar dock aposteln, att de skulle vändas från detta rena sinne. Detta hade ock redan skett med många av dem till vilka han skrev. Det rena sinnet var så skadat, att de icke ens togo illa vid sig över att en av dem hade tagit sin faders hustru, utan voro ännu säkra och uppblåsta (1 Kor. 5: 1, 2). En sådan sinnets förvändning kan ske ännu i dag. Djävulen sover icke, har ock god tid och många medel. Då Evas rena sinne kunde förvändas, då må ingen vara säker. Därför behöves väl förmaning och varning, samt att *var och en* lägger dem på hjärtat.

Döden därför edra lemmar, som äro på jorden, skörlevnad, orenhet, lusta, ond begärelse och girigheten, vilken är avgudadyrkan. Här nämnas egentligen blott två syndavägar, otuktens och girighetens. Två gruvliga avgrundssvalg, däri många till himmelriket lärda, troende själar, »som hade undkommit världens besmittelser» (2 Petr. 2), hava igen nedsjunkit och förlorats. Dessa två syndavägar äro dock däruti olika, att den förra är grov och vederstygglig, plägar bekymra och ängsla själar; den senare åter vill nästan ingen människa erkänna för vad den är. Den förra kunna människor bittert beklaga och ängslas över, men över den senare hör man sällan att någon sörjer och ängslas, utan den får vanligen ett bättre namn och ursäktas t. ex. sålunda: »Jag måste ju försörja mig och de mina, det är icke girighet, utan nödvändig hushållsomsorg.

Dock kan den gamle tjusaren så gruvligen förvända synen, att även otuktssynen, som i sig själv är så grov och vederstygglig, kan i frestelsens stund synas alls intet farlig, utan ganska oskyldig. Detta är dock för en kristen det tydligaste tecknet, att djävulen är nära och farans stund för handen. Sannerligen, när samma synd, som i sunda och sansade tider är dig så ryslig, att du bävar vid blotta tanken därpå, nu synes dig såsom ett intet, helt ringa och ursäktlig, då vet du, att frestelsens stund är inne, att det är den gamle tjusarens ande och mörkrets makt, som så förvänder din syn. Då, vakta dig, vakta dig! Då gäller det att skyndsamt fly eller falla!

Märk: skyndsamt fly – eller ock falla i fiendens våld. Börjar du blott överlägga, så är du fången. Att Eva blott inlät sig i samtal med ormen samt såg på den förbjudna frukten, det var vägen till fallet. I denna strid segrar man mera genom flykt, än genom kamp! Så skall du ock veta, att det är djävulens råd och det redan bestuckna sinnets bedrägeri, att du väl icke vill falla i synden, men blott försöka, huru nära du kan gå intill brädden, utan att störta ned i djupet.

Då sinnet är sunt och vakande, söker du hellre att komma så långt som möjligt från kanten. Här gäller i allmänhet, att den, som vill undfly synden, skall börja med att fly frestelsen, fly anledning och tillfälle, fly den första tanken och, så vida möjligt är, fly ställen och föremål, som medföra frestelse. Hit höra Kristi ord: »Om ditt högra öga är dig till förförelse, så riv det ut och kasta det från dig; ty det är dig bättre, att en av dina lemmar förloras, än att hela din kropp kastas till helvetet» o. s. v. (Matt. 5: 29). Även det, som i sig självt är oskyldigt, såsom ögat, måste dock undflys, när det genom syndens mellankomst blivit dig till en frestelse. Och om det är dig så kärt, som ditt öga, och dess försakande är dig så bittert, som ett ögas utrivande – fly det dock! fly med din själ, såsom med ett byte! Det är dig bättre, att nu en liten tid lida det bittraste och dock rädda din samvetsfrid i tiden och din själ för evigheten, än att här en liten tid hava lust i synden och kval i samvetet och helvetets eld i evigheten.

Men för att uppväcka kristna till vaksamhet, ja, till fasa för denna synd i alla dess grader, från blotta tankar och begärelser till den grova utövningen, kan ingenting kraftigare anföras, än det som läses i 1 Kor. 6: 15–20. O, ett tänkvärt stycke! Så talar aposteln: »Veten I icke, att edra kroppar äro Kristi lemmar? Skall jag nu taga Kristi lemmar och göra dem till en skökas lemmar? Bort det! Fly skörlevnaden! All synd, som en människa gör, är utom kroppen; men den som övar skörlevnad, han syndar mot sin egen kropp. Eller veten I icke, att eder kropp är ett den helige Andes tempel, vilken bor i eder, och som I haven av Gud, och att I icke ären edra egna? Ty I ären dyrt köpta. Så prisen nu Gud i eder kropp och eder ande, vilka tillhöra Gud.»

Märken, märken sådana saker! »I ären dyrt köpta», med Kristi dyra blod; »I ären icke edra egna», så att I kunnen göra vad I viljen med eder kropp och eder ande, edert hjärta och edra tankar. Men tron I på Kristus, så äro edra kroppar också ett den helige Andes tempel. Så hemligt det är, ja, så orimligt, att Guds Ande skall bo i eder, så är det dock så sant, som Gud är sannfärdig; ty »om någon icke har Kristi Ande, så hör han icke honom till» (Rom. 8). Skulle jag nu taga Kristi lemmar och göra dem till en skökas lemmar? Såsom det ock står i 1 Kor. 3: 16, 17: »Veten I icke, att I ären Guds tempel, och att Guds Ande bor i eder? Om någon fördärvar Guds tempel, honom skall Gud fördärva; ty Guds tempel är heligt, vilket I ären.»

Men denna synd plägar mest döda genom förtvivlan. Att den är ohygglig, det kan man lära och tro; men att den är förlåten, med Kristi blod avplanad, så att den aldrig tillräknas mig, utan jag ännu är Guds älskade barn och den helige Andes tempel, fastän jag icke är helt ren, det är en alldeles för svår konst att tro. Därav kommer, att många här drunkna i förtvivlan. De gå först och bära i tysthet på synden och domen under väntan på seger, och vilja först då tro; men som på det sättet ingen kraft vinnes, så sjunka de djupare i synden – och därmed djupare och djupare i förtvivlan – och så arbeta de en tid, likasom en drunknande, som arbetar och fäktar i vattnet, men sjunker mer och mer, kommer upp några gånger, men sjunker igen, till dess han omsider aldrig mer kommer upp. Så går det här.

Då man många gånger fått förlåtelse, men åter finner samma synd hos sig, så blir det alldeles för orimligt att åter tro. Nej, omöjligt. Jag är av Gud övergiven i vrångt sinne, jag är förlorad o. s. v. Därför, den, som rätt angripes av denna synd, skall hava lärt en besynnerlig konst, en alldeles dåraktig tro (för förnuftet dåraktig), ja, en orimligt ihärdig tro, om han skall frälsas. Ty efter alla reglers försökande skall du till slut lära, att ingen regel, ingen vaksamhet, ingen avsky, bön och strid här hjälper, utan endast den

underliga tron, som mitt i synden kan fly i famnen på den förtörnade Guden och blott genom försoningsblodet intaga och övervinna honom.

Eller ännu mer: när du kan riktigt tro, att så svår synden än må vara, den dock är tagen ifrån dig och kastad på Guds Lamm; att samma synder, som du nu hos dig med fasa ser, likväl icke ligga på dig, utan äro lagda på Kristi rygg – märk! när det icke blott är ett armt, mänskligt bemödande att tro, utan detta verkligen blivit din stora och saliga tröst – ingenting är mäktigare än detta, att sönderslita djävulens bojor och göra dig fri. Blott »fröjd i Herren är eder starkhet».

Men att nu få en sådan tro och fröjd i Herren, därtill hjälper icke att blott vilja tro, utan här måste medlen användas, evangeliets ord, enskild bekännelse, bröders förbön, nattvarden, samt bön till Gud om trons gåva. Ty du skall ock lära, att icke ens alla medel och iakttagelser hjälpa, utan att till slut hela din frälsning hänger på Guds blotta barmhärtighet. Ja, sannerligen – och att vi måtte djupare lära detta, djupare förödmjukas och lära frukta Herren, är just en huvudorsak, varför Gud tillstodder så mycket elände, så mången mäktig djävul angripa oss – sannerligen, här hjälper till slut blott Herrens barmhärtighet (2 Kor. 12: 7-10).

Det andra avgrundssvalget var *girigheten*. Denna uppslukar själar så mycket lättare, som den icke synes ryslig, utan har så vackert sken, så många ursäkter. Vem vill vidkännas girigheten? Nej, en kristen, som börjar intagas av denna begärelse, vet det föga, utan evad han ser på själva *begärelsen*, eller på *föremålen* för densamma, så ser han idel oskyldiga saker. Han finner, att det är lovligt, ja, en plikt, att »försörja sig och de sina»; vidare ser han på *föremålen* för sitt begär, och även de äro oskyldiga, de äro Guds egna gåvor, för vilka vi ju böra tacka Gud. Penningar, jordagods, oxar, hus, mat och kläder – allt är det oskyldiga saker. Vem kan då straffa hans fikande? Det är blott *graden* av det fikandet, som skall utmärka faran, och graderna äro så många; vem kan här bestämma, vad som är girighet? O, en kristen, som icke här skall snärjas och bliva en Demas, han skall icke skämta och skrymta, utan bliva skarpt uppmärksam på sin själs väl eller ve, samt på Herrens ord om vad som är ett rättsinnigt väsende i Jesus, och däremot vad girighet är och verkar.

Låt oss då betrakta, huru Herren Kristus själv talar. Du tröstar dig därmed, att det är oskyldiga saker, som ditt hjärta umgås med. Men märk: då Kristus uppgiver vad som förhindrar själar från salighetens åtnjutande, så nämner han idel oskyldiga saker: Jag har köpt ett jordagods; jag har köpt oxar; jag har tagit mig hustru (Luk. 14). Nu har väl aldrig något sådant varit ont i sig självt; men att dessa oskyldiga ting så intaga hjärtat, att där icke kan bliva eller förbliva något himmelskt gästabud, det vill ingen förstå och betänka!

Då Kristus säger vad som förkväver ordets goda säd i hjärtat, där den redan uppgått, så nämner han blott: »Denna världens bekymmer och rikedomens svek och livets vällust» (Matt. 13; Luk. 8). Han nämner inga grova synder eller brott, ingen oärlighet, stöld, bedrägeri m.m., såsom orsaker till själens förtappelse, utan endast att ordets verk i hjärtat förkväves. Här kunna vi nu lära graden, då en eljest lovlig omsorg om det jordiska icke blott övergått till girighet, utan ock medför döden. Detta är ett mycket märkvärdigt stycke. En redlig kristen känner med bekymmer, att han icke är fri från jordiska omsorger. Då frågar han: »Kan jag dock ännu hava liv i Gud? eller när är mig detta jordiska till döds?»

Märk då Kristi svar: När det förkväver den goda säden i ditt hjärta, då är det dig till döds. Men huru och när sker detta? Svar: Efter den goda säden är Guds ord, och detta hade börjat uppgå, så betänk först, vad det är, som av Guds ord uppgår i hjärtat. Såsom ordet är tvåfaldigt, lag och evangelium, så är ock dess verk i hjärtat tvåfaldigt. Lagens verk är ju ett vaket och förkrossat hjärta, som känner synden och känner den så, att den gör oss hela världen för trång, jagar och driver oss att söka räddning och frid i Kristus.

Även sedan tron uppgått, är ju det den dagliga bättringen, att man icke kan leva som världen, lustig och fri i synden, icke kan leva i vädret, utan att man tyglas, tuktas och korsfästes av Anden, ja, att man ännu alltid känner sin synd, att man ofta har högsta möda att kunna tro, och att Kristus och evangelium alltid bliva oss oundgängliga och ljuva. Detta är både lagens och evangeliets verk. Evangeliets egna och särskilda verk är, att den förkrossade själen får frid i Kristus, får liv, tröst och glädje av evangelium, får därav också en ny kärlek, som brister ut i en glad, enfaldig bekännelse och kärleksverksamhet. Korteligen: bättring, tro och helgelse äro ju ordets verk i hjärtat.

Då nu detta är givet, är det lätt att förstå, vad det är, att den goda säden förkväves av denna världens omsorger eller ock av rikedom och livets vällyst. Det sker då, när du får så mycket att tänka på – evad det är av bekymmer i fattigdomen eller med fågnad och förnöjelse i vinst och rikedom – du får så mycket att tänka på, ditt hjärta blir så intaget, uppfyllt och sysselsatt av detta jordiska, att omsorgen om Guds nåd och vänskap därav tränges åt sidan, och då har ordet snart ingen verksamt kraft på ditt hjärta.

Snart har synden ingen kraft att bekymra och förkrossa dig; du märker den knappt, den är dig lätt som en fjäder, ty du har andra angelägenheter, andra sorger eller fröjder; du har icke tid att fördjupa dig i något andligt bekymmer, du har ett djupt underlag av jordisk glädje, en tjock, mjuk dunbädd under din frid, nämligen din jordiska lycka! Därför är du nu alltid stark och modig i din kristendom, eller åtminstone blir du icke mer nedbruten och eländig över synden. Samma saker, som förr bekymrade dig, och som *verkligen äro synder*, kunna nu fritt passera, och du blir icke modfälld, nej, du börjar efter hand ursäkta och försvara dem. Så är nu lagens verk förkvävt, ditt hjärta och samvete insövda och förhårdade. Men när sålunda lagen förlorat sin kraft på dig, när synden icke mer kan förkrossa och bekymra dig, vad är då *tron*? vad är då *evangelium* och *Kristus* för dig?

Intet annat, än en gammal läxa i huvudet och munnen, som du ganska väl kan, men som ingenting verkar hos dig. Ty där lagen icke förkrossar och dödar, där kan icke evangelium giva något liv och kraft. Därför blir du nu varken rätt nedbruten och klen över dig själv, eller rätt glad och stark i Herren. Och vill du därjämte icke erkänna detta förhållande, utan fortfar att berömma dig av evangelium, då inträder detta hemska skrymteri, som fulländar förhårdelsen och gör slut på den sista gnistan av nådens verk.

Sådana hjärtan likna då dessa hala, glatta och hårda flintstenar, som vid sjöstranden blivit slipade av havets vågor och sand. När hjärtat av brusande världsomsorger å ena sidan, och ett skrymtaktigt umgänge med ordet å den andra, blivit väl tillskavet och slipat, är det omsider så hårt och halt, att ingenting mer biter därpå. Och detta var likväl ett hjärta, som en gång var öppet för nådens Ande, kände synden bittert, men nåden i Kristus överflödade mycket mer. Och nu är denna himmelska säd förkvävd av jordens törnen. O, huru är du av himmelen fallen, du glänsande stjärna!

Huru många sorgliga exempel ser man icke av denna olyckliga händelse! En hantverkare, en köpman – de voro av Guds innerliga barmhärtighet uttagna från världen, omvända och saliga i Kristus, hade ock för Kristi skull övergivit sina forna världslustar samt alla konstgrepp och oredligheter i sin rörelse; men de tyckte sig snart förlora och sakna något uti sitt jordiska; de ville en tid bida efter Herren, men kunde icke hålla ut, utan började därför tänka: Nej, jag har hustru och barn att försörja; jag måste i det yttre så ställa mig, att jag återvinne mina förra kunder; eller: jag måste börja även en ny rörelse o. s. v. Nu fick den arma själen så mycket världsligt i hjärtat och i huset, nya sällskaper och nya spekulationer, att det andliga måste vila; de andliga böckerna bortgömdes, de andliga vännerna, med dem var nu föga tid att tala – snart var icke ens sabbaten ledig för själens vård.

Densamme, som förut så ofta talade om sina synder med bekymmer och om nåden med glädje, var nu stum i dessa frågor. Gick honom en redlig vän till mötes med den försiktigaste varning, så tåldes icke sådant, utan antingen avvisade han med ett bitande svar denna omsorg, eller förargades han hemligen. Världens aktning, vänskap och umgänge blevo honom allt kärare; världens barn voro snart bättre, än de förr så kära andliga vännerna, de nu så »trångbröstade och klandersjuka». Så är nu blicken förändrad, sinnet förvänt, kärleken förkolnad – den goda säden förkvävd. Och detta börjades blott med ett strävande att vinna mer av detta jordiska.

Så förskräckligt sannas apostelns ord: »De, som vilja bli rika, falla uti frestelse och snara och i många dåraktiga och skadliga begärelser, vilka sänka människorna uti fördärv och förtappelse.

Ty girigheten är en rot till allt ont; till vilken somliga hava haft lust och därigenom farit vilse från tron och tillfogat sig många kval» (1 Tim. 6: 9, 10). Ja, »många kval»! – Även detta är en märkvärdig sanning, att de, som vilja bli rika, *tillfoga sig många kval* redan i tiden och gå sist, såsom Judas med sina silverpenningar, med hemsk förtvivlan in i evigheten, då de till slut vid dödens och evighetens allvarsamma anblick se, huru trolöst de föraktat den trogne Frälsaren, som hade kallat dem till arvingar av de himmelska rikedomarna, och nu hava de förspillt dessa och måste nu även lämna de jordiska!

Hit hör apostelns ord: »Nu väl, I rika, gråten och jämren eder över det elände, som skall övergå eder.

Eder rikedom är förmultnad, och edra kläder äro uppätta av mal; edert guld och silver är förrostat, och deras rost skall vara till ett vittnesbörd för eder och den skall såsom en eld förtära edra kroppar» (Jak. 5).

Därför, vilken nåd och gudomlig vishet att låta sig nöja även med det lilla; att blott göra sin kallelse verk med flit för Herrens skull och sedan taga, vad Herren giver! Sådana människor äro de lyckligaste på jorden. I 1 Tim. 6 står: »Då vi hava föda och kläder (om ock tarvliga), så böra vi därmed låta oss nöja. En stor vinning är också gudaktigheten med förnöjsamhet» (v. 6, 8). Och den vise konungen säger: »Den redlige varder välsignad av många, men den, som ävlas att bli rik, blir icke onäpst» (Ordspr. 28: 20).

Fattigdom och bekymmer äro ett mäktigt törne att kväva den goda säden, men allra mäktigast blir det, när det hastigt vänder sig så, att på fattigdom följer rikedom och vållust. En omvänd yngling var from och gudfruktig, så länge han ännu icke hade mer än, såsom ordspråket säger, »en klädnad och en Gud»; men ett rikt giftermål och en lönande befattning satte honom hastigt i en ny värld av många jordiska skatter och bestyr; han hade jordagods, oxar och hustru – och snart igenkände man icke den förut så gudfruktige ynglingen.

En väckt och omvänd kyrkans lärare var en tid i knappa omständigheter; men, varm och nitisk i sin kallelse, arbetade han i tid och otid på själars väl. Omsider erhöll han en förmånlig plats, en rikt betryggad framtid, fick mycket att insamla – och snart var han icke mer samme väktare på Sions murar! Ut i predikstolen behöll sig herdarösten i det längsta, men uti vardagslivet var det icke mer den värma, den nit, den kärlek, den ödmjukhet och gudsfruktan, som tillföre. Han, som förut, liksom en annan syndare, ofta var nedböjd och förödmjukad över sina brister, var nu beständigt stark och självbelåten. Han hade gjort lycka, och av denna lycka var hjärtat nu så uppfyllt och tjusat, att det icke var skickligt att djupare nedsjunka i sitt andliga tillstånd. Det var nu icke tid därtill. Därför blev ock predikan blott en efterhämtning av forna erfarenheter och betraktelser; och om de arma fåren var det icke mer så noga som förr.

Flera sådana exempel, hämtade från själva verkligheten, kunde ännu upprepas. Men detta vare nog att visa, huru denna världens bekymmer och rikedomens svek och livets vållust förkväva den goda säden, och att djupt i våra hjärtan inpräglade aposteln förmaning: »Döden därför edra lemmar, som äro på jorden – ond begärelse och girigheten, vilken är avgudadyrkan.»

Herren Kristi ord om denna mäktiga frestelse äro väl värda att beaktas: »Ve eder, I rike, ty I haven fått ut eder hugnad! » (Luk. 6: 24). Märk: »Ty I haven fått ut eder hugnad» – däri ligger faran. Därför åter: »O, huru svårt är det icke för de rika att komma in i Guds rike» etc.! Då Kristus så suckar och utropar, då må man väl hålla det för största lycka att icke hava någon synnerlig lycka här på jorden, och gärna taga avsked från världens lust och endast fara efter det, som är i himmelen! Äro kyrkans yttre medlemmar *israeliter*, så skola de levande kristna vara leviter. Och för Levis stam var lagen denna: »I deras land skall du intet besitta och ingen lott hava ibland dem; jag, Herren, skall vara din lott och din besittning ibland Israels barn» (4 Mos. 18: 20).

De synder, som aposteln vidare i vår text uppräknar – »vrede, häftighet, ondska, hädelse, lögn» – hava mindre sken, ursäkt och behag för köttet; därför behöves om dessa mindre vidlyftighet. Om dessa gäller i allmänhet Kristi hulda förmaning: »Vaken och bedjen, att I icke mån komma i frestelse. Anden är villig, men köttet är svagt.» Varje kristen är visserligen rädd att falla i vrede, ondska, hädelse och lögn; men vaken! Det är eljest snart skett, i synnerhet för den, som har ett mera häftigt blod, att han retas till vrede, otålighet, hårda ord. Man kan då i hast med sin tunga göra sådana sår, som man icke snart kan läka.»

Tungan är en liten lem, men gör stort väsen av sig. Se, en liten eld, huru stor skog han upptänder. Tungan är ock en eld, en värld av orättfärdighet – och besmittar hela kroppen och antänder livshjulet, själv antänd av helvetet» (Jak. 3). Därför lär oss David: »Vredgens, men synden (dock) icke; eftersinnen i edert hjärta på edra läger och varen stilla» (Ps. 4: 5).

Det är, när vreden vill resa sig, så dröjen litet – dröjen med dess utbrott och betänken eder; tänken »i edert hjärta» på Gud och hans nåd, på Kristus och huru han har förlåtit eder. Ja, det finns intet kraftigare

medel att stilla vreden, än om man kan i tron ihågkomma syndernas förlåtelse, ihågkomma först sin egen stora skuld inför Gud, de tiotusen punden, och sedan huru Gud förlåtit och ännu stundligen förlåter alltsammans. Bed därjämte ett »Fader vår» och i synnerhet den bönen: »Förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro.»

När hjärtat sålunda bevekes till mildhet icke blott av Guds vrede och hot, utan av Guds stora barmhärtighet, då »dödas kroppens gärningar med Anden» (Rom. 8). Likaså, om en frestelse till lögn uppstår, betänken eder; betänken först, att I haven den helige Guden till åhörare och vittne; tänken på Ananias och Saffira i Apg. 5:e kap. Men betänken ock, att I ären Guds barn, bland vilka sådana synder icke ens må nämnas, såsom det anstår heliga; »I, som haven avklätt eder den gamla människan med hennes gärningar och iklätt eder den nya, som förnyas till kunskap efter dens bild, som har skapat henne».*

I dessa ord visas oss, huru den nya människan ser ut, varuti hon egentligen består, nämligen: »Hans kunskap och bild, som har skapat henne.» Märk: att »känna Gud och den han har sänt»; att veta, vad som blivit oss givet av Gud, och däri hava sitt liv, sitt element genom tron; sedan, att genom denna stora nåd mer och mer formas och bildas efter honom, till ett mer och mer himmelskt sinne, uti renlevnad och försakelse, uti hjärtlig barmhärtighet, mildhet, ödmjukhet, saktmodighet, kärlek och frid (v. 12-15), se, detta är den nya människans utseende, Guds avbild i daglig tillväxt; se, detta är vad vi alla måste hava.

»Här är icke grek och jude, omskärelse och förhud, barbar, skyt, träl, fri, utan Kristus är allt och i alla» (v. 11), d. ä. här gör det intet, varken till skada eller gagn, om jag är av den eller den andliga skolan, det eller det levnadsförhållandet m.m., utan allt beror därpå, om Kristus blivit mitt hjärtas allt. Att Kristus verkligen blivit för mig det, vartill han blivit för oss av Gud, nämligen min enda visdom, min enda rättfärdighet, min helgelse och förlossning - giv akt på, att du icke blott i förståndet och med munnen erkänner honom för allt detta; skrymta och ljug icke på din själ, giv akt på, om det genom Guds nåd blivit en levande verklighet för dig, att Kristus är dig allt detta, då det även yttrar sig i ditt tal och leverne - se, då har du där summan av allt kristligt leverne. Och det förläne oss Gud nådeligen! Amen.

* Att vi hava avklätt den gamla människan och iklätt den nya, är blott detsamma, som i v. 1, 3 står: »I haven dött, I haven uppstått med Kristus.» Jämf. Rom. 6: e kap.

- C-O Rosenius

(åttonde årg. 1849)

© Pietisten 2018

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.

www.pietisten.com